

2012-05-22

Transportstyrelsen
Ekonomi- och förvaltningsavdelningen
601 73 Norrköping

E-post: kontakt@transportstyrelsen.se

Remiss Transportstyrelsens föreskrifter om avgifter 2013, TSG 2012-347

Tågoperatörerna driver frågor av gemensamt intresse för den kommersiella tågtrafiken i Sverige. Vi har 32 medlemmar, varav 27 bedriver järnvägstrafik och fem är verksamma som leverantörer eller entreprenörer i järnvägsbranschen.

Tågoperatörerna har fått Transportstyrelsens föreskrifter på remiss. Vi utgår i vårt svar från de effekter som höjda avgifter har på järnvägssektorn

Transportstyrelsens verksamhet beträffande tillsyn, tillståndsgivning och registerhantering ska i huvudsak finansieras med avgifter, enligt beslut av regeringen. De nuvarande föreskrifterna inom järnväg-, luftfart-, sjöfart- och vägtrafikområdet gäller sedan den 1 januari 2012 och beslutades den 11 augusti 2011. Inför 2010 och 2011 års remissförfarande framförde Tågoperatörerna i sina remissvar 2011-06-17 samt 2010-10-04 oro för vad som blir konsekvenserna av alla kostnadsökningar som drabbar järnvägssektorn. Järnvägssektorn, i synnerhet godssegmentet, har en låg lönsamhet.

Sammanfattningsvis vill vi understryka att höjda avgifter för järnvägen leder till:

- Ökad snedvridning av konkurrensen mellan transportslagen till järnvägens nackdel
- Orimliga konsekvenser för mindre järnvägsföretag
- Ökade kostnader för förnyelse av fordonsflottan, både för inköp och ombyggnad
- Risk för försämrad dialog mellan operatörer och myndighet
- Operatörer upphör med järnvägsverksamheten, eller avstår från att etablera ny verksamhet

Kostnadstäckning eller nyttovärdering

Tanken att avgiftssystemet ska täcka Transportstyrelsens kostnader är logisk utifrån myndighetens perspektiv. En myndighet agerar i en monopolsituation och blir inte automatiskt affärsdrivande i sitt agerande som på en konkurrensutsatt marknad. På en fungerande marknad vägs nytta och kostnad mot varandra med en prispress som följd. Transportstyrelsens kostnadsbegränsande åtgärder är utifrån operatörsperspektivet obefintliga, eller i vart fall inte tillräckliga.

Avgifter satta ensidigt av Transportstyrelsen är direkt olämpligt utan bedömning av branschens möjligheter att klara alltfler ålägganden med ökande kostnader från olika myndigheter för att bedriva sin verksamhet.

Utöver transportstyrelsens avgifter tillkommer krav på försäkringslösningar och avgiftssystem i form av olika banavgifter. Samordning av de statliga avgifterna borde vara ett krav, för att säkerställa att järnvägen kan vara ett konkurrenskraftigt transportsätt för en konkurrenskraftig svensk industri.

Kombinationen av beslutade höjningar av banavgifter, planerade konstruktioner av nya banavgifter samt transportstyrelsens avgifter drabbar branschen hårdare än vad myndigheterna idag är medvetna om. Okänsliga avgiftssystem bidrar inte till att öppna upp järnvägssektorn för konkurrens.

"Affärsmässighet" eller anslagsfinansiering

Transportstyrelsens verksamhet lämpar sig bättre för att vara anslagsfinansierad än att finansieras genom avgifter och därmed också bli föremål för ifrågasättande och prövning i de årliga budgetdiskussionerna. Ett ifrågasättande i form av remissvar ger ingen rimlig balans för att effektivisera myndighetens verksamhet.

Med en anslagsfinansierad verksamhet kan man dessutom utgå från att denna blir en del av transportpolitiken och då borde bedömas som en del av helheten vid transportpolitiska överväganden.

Transportpolitiska mål - miljömål

De transportpolitiska mål som Sverige borde ha för att kunna uppnå de svenska miljömålen, parat med en fortsatt ekonomisk tillväxt, omfattar överflyttningar till järnväg av växande godsvolymer samt ett kraftfullt ökat kollektivt resande.

I ett sådant perspektiv är det viktigt att stötta de transportsätt som kan bidra såväl till regionförstoring som att binda samman regioner i Sverige samt de nordiska huvudstäderna. Den svenska industrins nackdel med långa avstånd, i utkanten av Europa kan kompenseras med effektiva transportlösningar och en nödvändig samverkan för att hålla nere transportkostnaderna.

Branschföreningen Tågoperatörerna

Christel Wiman

VD

christel.wiman@tagoperatorerna.se

